

УНИВЕРЗИТЕТ ПРИВРЕДНА АКАДЕМИЈА У НОВОМ САДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИВРЕДУ И ПРАВОСУЂЕ У НОВОМ САДУ

**ОБРАЗАЦ ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ -
ПРАВНА ОБЕЛЕЖЈА БАНКАРСКЕ ГАРАНЦИЈЕ КАО ИНСТИТУТА ОБЕЗБЕЂЕЊА
ПОТРАЖИВАЊА**
Мр Саво Минић

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовео комисију

На тридесетдеветој седници Наставно-научног већа Правног факултета за привреду и правосуђе у Новом Саду, која је одржана 26. јуна. 2018. године, донета је одлука о именовању комисије за писање извештаја о оцени докторске дисертације кандидата Мр Саве Минића, под називом "Правна обележја банкарске гаранције као института обезбеђења потраживања" у доле наведеном саставу.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

Проф. др Небојша Шаркић, редовни професор, грађанскоправна ужа научна област, Правни факултет, Универзитет у Унион, Београд – председник комисије

Проф. др Милан Почуча, редовни професор, привредноправна ужа научна област, Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду, Универзитет Привредна академија у Новом Саду

Доц. др Предраг Мирковић, доцент, привредноправна ужа научна област, Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду, Универзитет Привредна академија у Новом Саду

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: Саво, Алекса, Минић

2. Датум рођења, општина, Република: 05.09.1974. године, Босански Шамац, Босна и Херцеговина

3. Претходно стечено звање (датум и место одбране): Магистар економских наука; 21.20.2015. године, Факултет за пословне и финансијске студије, Универзитет за пословне студије, Бања Лука

4. Научна, односно уметничка област из које је претходно стечено звање: Магистар економских наука - банкарство

5. Приказ стручних, научних, односно уметничких, радова (по категоријама):

1. Минић, С.: Правна обележја банкарске гаранције и одређене дистинкције у односу на уговор о јемству, Култура полиса, бр. 33. год. XIV 2017. М 51
2. Минић, С.: Коносманска банкарска гаранција, Право – теорија и пракса, бр. 4-6. година 2018. М53
3. Минић, С.: Правна природа банкарске гаранције, Право - теорија и пракса, бр. 7-9 година. 2018. (рад прихваћен са објаву) М53

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: Правна обележја банкарске гаранције као института обезбеђења потраживања

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.

Садржај докторске дисертације:

Увод

Предмет истраживања

Циљеви и очекивани резултати истраживања

Хипотезе истраживања

Методологија истраживања и извори

ТЕОРИЈСКО ИСТРАЖИВАЊЕ

ГЛАВА I: ПОЈАМ И ИЗВОРИ ПРАВА БАНКАРСКЕ ГАРАНЦИЈЕ

Увод.

1. Појам банкарске гаранција - диверзитет у схватању појма банкарске гаранције у оквиру правне науке
2. Општа и специфична обележја банкарске гаранције - доктринарна схватања домаће правне јавности
3. Извори права банкарске гаранције

Увод

- 3.1. Кратка генезе историјско-правног настанка банкарске гаранције
- 3.2. Банкарска гаранција у праву Р. Србије
- 3.3. Међународноправни оквир – аутономни извори права
  - 3.3.1. Једнообразна правила за уговорне гаранције (Публикација 325)
  - 3.3.2. Једнообразна правила за гаранције на позив (Публикација 458)
  - 3.3.3. Једнообразна правила за гаранција на позив (Публикација 758)
- 3.4. Општи осврт на изворе права за банкарске гаранције

ГЛАВА II: ПРАВНА ОБЕЛЕЖЈА БАНКАРСКЕ ГАРАНЦИЈЕ

Увод

1. Правни однос између повериоца и дужника из основног посла
2. Правни однос између налогодавца и банке гаранта
3. Уговор о издавању банкарске гаранције
4. Правни однос између банке гаранта и корисника банкарске гаранције
5. Правна природа уговора о издавању банкарске гаранције
6. Правна природа банкарске гаранције

ГЛАВА III: НАЧЕЛА БАНКАРСКЕ ГАРАНЦИЈЕ

Увод

1. Начело формалности
2. Начело самосталности
3. Начело новчаности
4. Начело персоналности и непосредности
5. Начело неопозивости

6. Начело безусловности

ГЛАВА IV: ЕЛЕМЕНТИ БАНКАРСКЕ ГАРАНЦИЈЕ

Увод

1. Битни елементи банкарске гаранције
  - 1.1. Име (назив) банке која издаје гаранцију
  - 1.2. Име налогодавца за чији рачун се издаје банкарска гаранција
  - 1.3. Основни посао поводом којег се издаје банкарска гаранција
  - 1.4. Новчани износ гаранције и валута
  - 1.5. Рок важења гаранције
  - 1.6. Гарантна клаузула
  - 1.7. Календарски и географски елементи
2. Остали - небитни елементи банкарске гаранције
  - 2.1. Клаузула о враћању банкарске гаранције
  - 2.2. Број банкарске гаранције

ГЛАВА V: ВРСТЕ БАНКАРСКИХ ГАРАНЦИЈА

Увод

1. Условна и безусловна банкарска гаранција
  - 1.1. Условна банкарска гаранција
  - 1.2. Безусловна банкарска гаранција
2. Подела банкарских гаранција на основу предмета основног уговора
  - 2.1. Банкарска гаранција за добро извршење посла
  - 2.2. Гаранције за враћање аванса
  - 2.3. Лицитационе гаранције
  - 2.4. Коносманска гаранција (билл оф ладинг гарантее)
  - 2.5. Царинска гаранција
  - 2.6. Консигнациона гаранција
  - 2.7. Гаранција за отплату финансијских кредита
  - 2.8. Гаранција за отплату кредита путем дознаке
3. Подела банкарских гаранција на основу броја банака које учествују у гаранцијском односу
  - 3.1. Супергаранција
  - 3.2. Контрагаранција
  - 3.3. Нотифициране и конфирмиране контрагаранције
4. Апстрактне и каузалне банкарске гаранције

ГЛАВА VI: ПРАВНЕ ДИСТИНКЦИЈЕ ИЗМЕЂУ БАНКАРСКЕ ГАРАНЦИЈЕ И ДРУГИХ ИНСТИТУТА ОБЕЗБЕЂЕЊА

Увод

1. Банкарска гаранција и уговор о јемство
2. Банкарска гаранција и уговорна казна
3. Банкарска гаранција и документарни акредитив
4. Банкарска гаранција и уговор о осигурању
5. Банкарска гаранција и документарни инкасо
6. Банкарска гаранција и уговор у корист трећег лица
7. Банкарска гаранција и менично јемство
8. Банкарска гаранција и кредитни налог
9. Банкарска гаранција и уговор о приступање дуга

ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација кандидата Саве Минића на тему: Правна обележја банкарске гаранције као института обезбеђења потраживања, на основу мишљења комисије има више посебних делова од значаја, који се као такви могу индивидуално вредновати. Према мишљењу Комисије, део дисертације у којем се анализира правна природа банкарске гаранције и правни односи између учесника у гаранцијском послу јесте од посебног научног значаја. Као именовани институ права, питање правне природе банкарске гаранције од њеног нормирања у оквиру Закона о облигационим односима изазива посебну пажњу домаће правне јавности. У овом делу дисертације кандидат је поставио специфичан циљ истраживања, детерминисање правне природе банкарске гаранције. У том смислу, кандидат је аналитички приступио реализацији овог циља, те је анализирао ставове и мишље различитог схватања у погледу правне природе банкарске гаранције. Домаћа правна јавност има поларизовано мишљење у погледу правне природе банкарске гаранције. Један део правне јавности сматра да је банкарска гаранција по својој правној природи посебна врста уговора, док присталице друге теорије сматрају да је у питању једнострано посао банке која издаје банкарску гаранцију. Ради квалитетније анализе ове проблематике, кандидат је обрадио и анализирао појединачно правне односе између повериоца и дужника из основног посла, налогодавца и банке гаранта, односно корисника гаранције и банке гаранта. Посебно је анализиран уговор о издавању банкарске гаранције на основу којег долази до издавања банкарске гаранције, али и путем којег се уређују правни односи између налогодавца и банке гаранта. На основу спроведеног истраживања, кандидат је аргументовано и концизно анализирао ставове и мишљење присталица обе теорије схватања правне природе банкарске гаранције, те је закључио да када је у питању правна природа банкарске гаранције реч о једностраном правном послу банке, јер не постоји довољно валидних аргумената на основу којих би се могло закључити да је реч о посебној врсти уговорног односа. Овај сегмент рада јесте од посебног значаја јер сублимира и анализира различита схватања унутар домаће правне науке у погледу правне природе банкарске гаранције. Комисија је мишљења да овај део докторске дисертације се по својој ужој предметној и циљној оријентацији истраживања посебно издваја као значајна, са посебним нагласком на изузетно аналитички приступ кандидата у погледу разматрања питања од значаја у оквиру овог сегмента истраживања.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Закључак докторске дисертације кандидат је написао на 18 страна. Изузетно обимно, али и веома прецизно и концизно закључно разматрање спроведеног истраживања, јесте са становишта примењене методологије, и квалитета изведених закључака, на високом нивоу. Кандидат се у овом делу рада осврну на општу предметну оријентацију истраживања, и на опште и специфичне циљеве који су у уводном делу рада дефинисани. Кандидат је дао закључне одговоре на све специфично одређене циљеве истраживања, што је са становишта методологије писања закључка рада оцењено као позитивно. У овом сегменту извештаја, Комисија је издвојила само сегмент закључка рада у којем је кандидат на основу спроведеног истраживања извршио проверу претходно дефинисаних хипотеза истраживања. У уводном делу рада дефинисане су три основне хипотезе истраживања. Спроведеним истраживањем и израдом докторске дисертације дата су очекивања потврде следеће дефинисаних хипотезе истраживања:

Хипотеза Х1 -Банкарска гаранција по својој правној природи јесте једнострано посао банке.

На основу спроведеног теоријског истраживања, у одељку рада у којем је анализирана правна природа банкарске гаранције, разматрана су два различита правна становишта у погледу правне природе банкарске гаранције. Резултат спроведеног теоријског истраживања јесте потврдио хипотезу Х1. Банкарска гаранција јесте једнострано правно посао банке, и правна аргументација у корист ове теорије јесте адекватно образложена и иста јесте на становишту већег дела правне јавности. Закључено је да нема довољно квалитетних правних аргумената да се банкарска гаранција сматра за уговором.

На основу спроведеног емпиријског истраживања, које је обухватио анализу релевантне судске праксе, закључено је да став наших судова у погледу правне природе банкарске гаранције јесте другачији у односу на став и мишљење правне теорији. У оквиру анализираних пресуда и решења наших судова, у више наврата се у образложењу наводи да банкарска гаранција јесте врста уговора, а не једнострани посао банке. Уважавајући резултете емпиријског истраживања, дефинисана хипотеза Х1 није потврђена.

Хипотеза Х2 - Утицај на правно уобличавање банкарске гаранције јесте засновано на примени аутономних извора права и аутономије воље субјеката у гаранцијском односу.

На основу спроведеног теоријског истраживања, у одељку рада у којем су анализирани релевантни извори права у области банкарских гаранција, кандидат је закључио да дефинисана хипотеза Х2 јесте делимично потврђена. Закључено је да домаће право јесте једно од ретких које на нивоу закона регулише институт банкарске гаранција. Полазна презумпција јесте била, да аутономни извори права и аутономија воље субјеката у гаранцијском послу, имају утицај на правно уобличавање банкарске гаранције. Када је у питању значај аутономних извора права, на међународном плану јесте учињен значајни напредак у правној унификација банкарске гаранције кроз рад Међународне трговинске коморе која је издала једну публикацију Једнообразних правила за уговорне гаранције, односно две публикације Једнообразних правила за гаранције на позив. Ипак, када је у питању национални правни оквир, правно уобличавање гаранције јесте учињено у оквиру Закона о облигационим односима, али није идентификован утицај ових правила на нормативна решења нашег права у домену текста закона путем којег се уређује институт банкарске гаранције. Констатовано је да су потребне законске промене у делу закона који уређује овај институт, те је предложено да те промене уваже најновија решења садржана у Једнообразним правилима за гаранције на позив из 2010 године. У погледу утицаја аутономије воље субјеката у гаранцијском послу и њиховог утицаја на правно уобличавање банкарске гаранције, спроведеним истраживањем закључено је да, лимитираност текста закона у погледу броја одредби које се односе на институт банкарске гаранције, јесте од значај, те да сам законодавац оставља значајан простор аутономије воље субјеката у гаранцијском послу. У контексту изнетог, учесници у свим фазама реализације банкарске гаранције имају висок степен слободе одлучивања, јер само пар норми закона јесу когентног карактера. Из тог разлога, апострофирано је да сами учесници у гаранцијском послу уређују своје односе сходно својим интересима, што се најбоље манифестује у чињеници да садржај банкарске гаранције није законски детерминисан, чиме аутономија воље свих учесника у овом послу јесте од доминантног правног утицаја на обликовање садржаја гаранције, чиме се на посредан начин врши правно уобличавање банкарске гаранције у пракси.

Хипотеза Х3 - Банкарска гаранција по својој правној конструкцији јесте значајан институт обезбеђења потраживања, односно извршења уговора, којом се пружа виши степен правне заштите интереса корисника гаранције у односу на друга облигационоправна средства обезбеђења.

На основу спроведеног теоријског истраживања, у одељку рада у којем су упоредно правно анализирани релевантна облигационоправна средства обезбеђења и банкарска гаранције, потврђена је хипотеза Х3. Упоредноправним приказом и анализом изабраних института облигационоправног обезбеђења и банкарске гаранције, јасно је детерминисано да правни обим и правни квалитет заштите интереса корисника гаранције, односно субјекта који има интерес да заштити своја облигациона права и интересе, јесте на вишем нивоу у односу на сва друга анализирана средства обезбеђења. Правне дистикције јесу јасно идентификовано и правно квалификоване, те је закључено да иако поједина средства обезбеђења имају неки правни квалитет више у односу на банкарска гаранцију, спроведеним истраживањем је потврђено да банкарска гаранција има свеобухватни механизам заштите интереса корисника гаранције, тиме што не само да пружа заштиту његових интереса и повећау правну сигурносту у погледу испуњења уговором преузетих обавеза дужника, већ интегрише и ткз. оштетно право на које корисник гаранције има у случају неиспуњења преузетих обавеза дужника, те на основу чега

овај институт пружа потпунију, правну и економску заштиту интереса корисника највишег степена, у области облигационоправни средстава обезбеђења.

VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Докторска дисертација кандидата је методолошки адекватно дефинисана и обрађена. Приликом израде докторске дисертације кандидат је користио методе истраживања који су саобразни истраживањима у области правних науке. Кандидат је адекватно дефинисао и обрадио посебна поглавља дисертације, који су саобразни са дефинисаним предметом истраживања, и општим односно посебним циљевима истраживања. Коришћена литература је адекватног обима и садржаја, док је емпиријски део истраживања био базиран на анизи садржаја судске праксе. Резултати истраживања су јасно приказани, и логично утемељени. Кандидат је појединачно одговорио на сваки од дефинисаних циљева истраживања, те је успео употпуности да реализује истраживање у складу са планом који је конципиран у пријави теме докторске дисертације.

VIII КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА:

1. Да ли је докторска дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Увидом у пријаву теме докторске дисертације, Комисија је мишљења да кандидат није одступио од садржаја пријаве дисертације, и да је употпуности испунио све задате циљеве истраживања.

2. Да ли докторска дисертација садржи све битне елементе

На основу анализе самог садржаја дисертације и њених елемената, Комисија закључује да докторска дисертација садржи све битне елементе који се захтевају од ове врсте научног рада, а имајући у виду усклађеност исте са општим актима.

3. По чему је докторска дисертација оригиналан допринос науци

Комисија је мишљења да докторска дисертација представља оригинални допринос науци, уважавајући предметну оријентацију теме истраживања, детерминисане опште и посебне циљеве истраживања, као и резултате истраживања до којих је кандидат у свом раду дошао.

4. Недостаци докторске дисертације и њихов утицај на резултат истраживања

Анализом садржаја докторске дисертације, Комисија није констатовала недостатке овог научног рада који би имали утицај на резултате истраживања.

IX ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене докторске дисертације/докторског уметничког пројекта, комисија предлаже:

- да се докторска дисертација под називом **”Правна обележја банкарске гаранције као института обезбеђења потраживања”** прихвати, а кандидату Сави Минић одобри одбрана

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

_____

_____

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.

